48րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1143 [illegible] ՈՒՐԲԱԹ 18/31 ՄԱՐՏ 1905 25 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1323 18 ՄԱՐՏ 1321

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԵՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Բաբը Ալի ճատտէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیه یومی وسیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی : اوهانس قیصر
اداره‌خانه‌سی بابعالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր.	13 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ» ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ 10 ՓԱՐԱ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Անգլիացիք շատ վարպետ մարդիկ են։ Տարանկ քաղաքականութիւն մը ունին, ո՛րքան խորունկ որուն արմատները դարեր առաջ գոյացած են, և ժամանակը հետզհետէ կարծրացնելով ըրած է զանոնք։ Այս քաղաքականութեան ուժով անոնք կրնային ահագին համեմատութիւններ տալ իրենց գաղթային ամէն ձեռնարկներուն, և առեւտրական Թափով մղուիլ ամէնուրեք, ուր հողը կ'արտադրէ, և կենդանին կը շնչէ, բայց իրենց ազգակից ուրիշ Սաքսոն մը, տեւտոնական մայր բունին վրայ պատուաստուած, ա՛յն է Գերմանացին, բանուոր սահմաններու մէջ ամփոփեց անոնց ահագնածաւալ առեւտրական ազդեցութիւնը, և ծովերը ակօսող շոգենաւերուն մէկ կարեւոր մասը այսօր գերմանական է, որ մրցակցութիւնը կը յաջողցնէ գերազանց առաւելութեամբ, աշխոյժի և ոգեւորութեան աւելի նպաստաւոր տարրերով։

Գերմանական կայսրութեան վերահաստատութենէն առաջ ծովուն և վաճառականութեան միակ և աննախանձ իշխողն էր Անգլիա։ Այսօր այսպէս չէ այլեւս։ Գերմանիա հետզհետէ բաժնեց իշխողութիւնը, և գաղթային ներընձիւղ քաղաքականութեան ուժով իր դրօշը պանծալի և պատկառելի ըրաւ ծովերու վրայ, և իր վաճառքներուն նմոյշները այսօր անգլիականներուն վրայ ելած են, ի՛նչ որ ալ ըսեն Մանչեսթր և Լիվրբուլ իրենց վաճառքներուն տոկունութեան և սղութեան մասին։

Բայց Անգլիոյ դէմ Գերմանիոյ առեւտրական և գաղթային մրցումը անմիջական և անուղղակի հետեւանք մըն ալ ունեցաւ, որ աւելի ծանր կը կշռէ այսօր Անգլիոյ գաղթային և առեւտրական քաղաքականութեան դէմ քան ուղղակի մրցումը անգլիական և գերման դրօշներուն։ Ծով և Նաւատորմ ունեցող Տէրութիւններ, Ֆրանսա և Իտալիա, անուղղակի կերպով օգտուեցան գերմանական մրցող տարրին հրապարակ ելնելէն, և գաղթային ձեռնարկութեանց մէջ Անգլիոյ գործունէութեան բաժանումը Գերմանիոյ գործին կուգար։

Գերմանական տարրին զարգացումէն առաջ ֆրանսական և իտալական տարրերը մեծ կշիռք մը չունէին Անգլիոյ դէմ գաղթային ու առեւտրական ձեռնարկութիւններու մէջ։ Արտասահմանի գրեթէ բոլոր շահաւէտ ձեռնարկները, որոնց հոգին կը կազմէին դրամագլուխներ, անգլիական էին, և այդ ձեռնարկներուն ուժով քաղաքականութիւնն ալ անգլիական էր եւրոպական հրապարակին վրայ։ Գերմանացին հնութեան վերածեց արդէն իսկ այդ դրութիւնը, և շահաստաններու բաժանումով, Պերլին վերջապէս եղաւ քաղաքականութեան խորհուրդներու ծանրախոհ կեդրոն մը, ուր սկսան յառիլ ակնարկները և ձեռնարկութիւնները։

Անգլիացին նախ դառնութեամբ և ապա պարտաւորեալ համակրութեամբ դիտեց առեւտրական ուժերու հաւասարակշռութեան ծառայող այդ տարրին գոյացումը, որ այսօր կատարեալ իրողութիւն մը եղած է, և կը սպառնայ նոյն իսկ նաւային զօրութեան մը մօտալուտ հաւասարակշռութիւնը առաջ բերել, և այսուհետեւ ա՛լ Անգլիացին չի զօրեր կասեցնել այդ ոյժը իր նաւատորմին ի՛նչ հսկայական համեմատութիւններ ալ որ ուզէ տալ։

Բայց մի՛րզբը ըսինք թէ Անգլիացիք վարպետ մարդիկ են։ Ցուցնե՛նք թէ ի՛նչպէս։

Ցայտնի է թէ Ֆրանսա և Անգլիա տարիներէ ի վեր զիրենք իրարմէ հեռի պահող և անջատող գաղթային խնդիրները լուծելու համար. անցեալները համաձայնութիւն մը գոյացուցին, որուն հետեւանօք Մարոքի մէջ գերակշիռ պիտի ըլլար Ֆրանսայի առեւտրական ազդեցութիւնը, և հոնրօգուտ շահաւէտ ձեռնարկութեանց բաժինը պիտի վճռէր Ֆրանսային։ Ասով Անգլիա Նիւֆաունտլէնտի մէջ ֆրանսական ազդեցութեան վերջ տուաւ, և գաղթային ուրիշ շահաստաններու մէջ Ֆրանսայի հետ երկուութեան խնդիրը վերցուց։

Սակայն Ֆրանսայի առեւտրական քաղաքականութիւնը պիտի չկրնար դիւրին կերպով գործել իր նորաբաց շահաստանին մէջ։ Սպանիա Մարոքի ծովեզերքներուն հետ իր մօտաւորութեան և դարերէ ի վեր այդ երկրին մէջ ունեցած վաճառականութեան պատճառաւ չէր կրնար անտարբեր գտնուիլ, և հետեւաբար անգլիական քաղաքականութեան բերմամբ Ֆրանսայի դէմ յարուցուած առաջին դժուարութիւնը բաւական երկար տեւեց, մինչեւ որ Մ. Տէլքասէ յաջողեցաւ իրաւախոհութեան մը գալ Սպանիոյ հետ առեւտրական գետնին վրայ։

Այս առաջին դժուարութիւնը սակայն բան մը չէ այսօր բաղդատմամբ ա՛յն նոր դժուարութեան, որ Ֆրանսայի առջեւ կը ծագի Գերմանիոյ հրապարակ ելնելէն։ Մարոքի հետ առեւտրական մեծ շահերով կապուած է Գերմանիա, որուն Օգոստափառ Կայսրը այս միջոցիս կը նաւարկէ դէպի Թանճէր Մարոքի արքունեաց մօտ, կազդուրելու համար իր առողջութիւնը Միջերկրականի գաղջ կլիմային տակ։

Գերմանիա կը յայտարարէ թէ Անգլիա և Ֆրանսա իրենք իրենց չէին կրնար առեւտրական աւանդութիւններուն ընթացքը փոխել, և շահաստաններու մենաշնորհը իրարու տալ առնել։ Այս առարկութիւնը սակայն Անգլիոյ չի զօրեր հիմա, այլ ուղղակի կը պատկանի Ֆրանսայի, որուն կ'իյնայ պատասխանել Գերմանիոյ և գոհացումներով իրաւախոհութեան մը գալ անոր հետ, որովհետեւ անգլօ-ֆրանսական համաձայնութեամբ Անգլիա պատասխանատու չէ այդ համաձայնութեան հետեւանքով ապագայ միջազգային առարկութիւններուն և խնդիրներուն համար, նո՛յն ան կարգադրութեան շուրջ։

Բայց այդ համաձայնութեամբ ներքին վաճառականութեան ազատութիւնը ապահովուած է, և բաց դրան քաղաքականութիւնը բոլոր ծովեզերքներուն համար ընդունուած է, և հիմա Գերմանիոյ պահանջումներուն բնութենէն կախում ունի Ֆրանսայի դժուարութեանց և մերժումներուն ալ ընութիւնը։ Գերմանիա չճանչնալու կը դնէ անգլօ-ֆրանսական համաձայնութիւնը, որ արդէն պաշտօնապէս ալ իրեն հաղորդուած չէ ժամանակին, և այդ մասին իր՛ Գերմանիոյ գիտցածը Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին մէջ Մ. Տէլքասէի ծանօթ յայտարարութիւններն են, որոնք սակայն օտար Տէրութեան մը համար անառարկելի չեն։

Ամէն պարագայի մէջ գերման կայսեր յառաջիկայ ուղեւորութիւնը պիտի պարզէ բուն խնդիրը իր մանրամասնութիւններուն մէջ, և պիտի աշխատուի ելքի ճամբայ մը գտնել երկու Տէրութեանց միջեւ, անգամ մը որ Վիլհէլմ կայսրը ոտքը Թանճէրի ցամաքը դնէ։

Գերման և ֆրանսական կառավարութեանց պաշտօնական կարծիքները մօտէն շօշափող թերթերը երկուստեք կացութիւնը լուսաբանելու կ'աշխատին, և կը յուսացուի թէ այս ջանքը խաղաղութեան խորհուրդներով պիտի արդիւնաւորուի։

Ֆրանսական կառավարութիւնը պաշտօնապէս ամէն քաղաքավարական պատիւներ կը փութայ ընել Վիլհէլմ կայսեր այս ուղեւորութեան առթիւ։ Հրաման տրուեցաւ անթել հեռագրութեան Պըրէսթի կայարանապետին որ պատրաստ ըլլայ ամենայն քաղաքավարութեամբ գերման կայսեր տրամադրութեան տակ դնել իր թելը, եթէ փափաք յայտնուի Ն. Վեհափառութեան կողմէ։ Հրաման տրուեցաւ նաեւ ֆրանսական մարտանաւերուն կայսեր ճամբորդութեան միջոցին բնաւ չգործածել անթել հեռագրութիւնը։

Ֆրանսական կառավարութեան կողմէ այս քաղաքավարութիւնները Գերմանիոյ մէջ լաւ տպաւորութիւն ձգած են, և կը յուսացուի որ երկու կառավարութիւնները պիտի կրնան վերջ ի վերջոյ համաձայնութեան մը յանգիլ առեւտրական քաղաքականութեան գետնին վրայ։ Սպանիական կառավարութիւնն ալ շատ ուրախ է գերման կայսեր այս Մարոքեան այցելութեան վրայ, որովհետեւ Սպանիացիք շատ գոհ չեն Ֆրանսայի ձեռք բերած առաւելութիւններէն և կը յուսան նոր օգուտներ ձեռք բերել իրենք ալ Գերմանիոյ և Ֆրանսայի յառաջիկայ կարգադրութեանց հետեւանքով։

Անգլիական մամուլը հրաւէր կը կարդայ Գերմանիոյ՝ խաղաղութեամբ վերջացնել յառաջիկայ համաձայնութեան առթիւ կատարուելիք բանակցութիւնները։

Ամէն պարագայի մէջ չի կարծուիր որ այս խնդիրը ծանր վերջաւորութիւն ունենայ, գժտութեան առիթ մը ըլլայ Ֆրանսայի և Գերմանիոյ միջեւ, ինչպէս Մ. Արեւելքի մէջ Քօրէա Ռուսիոյ և Ճափոնի միջեւ։ Միայն թէ պարագաները բաւական իրարու կը նմանին, սա՛ մասով որ երբ Անգլիա Բօրթ Արթուրի ռուսական գրաւումէն և Քօրէայի մէջ Ռուսերուն ձեռք բերած կարեւոր մենաշնորհներէն վերջ չուզեց ուղղակի Ռուսիոյ հետ գործ ունենալ, Ճափոնի հետ զինակցութիւն մը կազմեց, և այս վերջինը հանեց Ռուսիոյ դէմ։

Մնացեալը գիտենք արդէն։

ԵՐ. ՏԷՐ ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

ՎԻՐԱԲՈՅԺ ՎՍԵՄ. ՏՕՔԹ. ՃԷՄԻԼ ՓԱՇԱ

ՈՐ ՄԻՒՇԻՐՈՒԹԵԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻՆ ԲԱՐՁՐԱՑԱՒ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

«Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ»ի Մարտ 28ի խմբագրականէն

Կը մօտենայ ժամանակը որ Րօժտէսթվէնսքիի նաւատորմիղը միանայ վերջին լրացուցիչ նաւախումբին հետ որ հիմա Կարմիր ծովէն կ'անցնի։ Զանազան ենթադրութիւններ կ'ըլլան թէ հիմա ի՛նչ բանի ձեռնարկած է Ռուսիոյ զինուորական ոյժը, որովհետեւ Րօժտէսթվէնսքի մեկնեցաւ Մատակասքարի իր սպասողական ծովային դիրքէն, առանց իր ճամբորդութեան ուղղութիւնը ծանօթացնելու։ Հանելուկը լուծել դժուար չէ։ Ռուս ծովակալը ճափոնական նաւատորմին գործողութեանց դաշտը չգացած, պարտաւոր է ամբողջ իր ծովային ուժերուն միացման սպասել։ Եթէ Մատակասքարի առջեւ մնար, Նէպօկաթօվի ամբողջացուցիչ նաւախումբը պիտի ստիպուէր երկար ժամանակ տեւող շրջան մը կատարել Րօժտէսթվէնսքիի նաւատորմին միանալու համար։ Հաւանաբար Րօժտէսթվէնսքի համախմբութեան վայր մը ընտրած է, որ կը գտնուի անշուշտ իր ճամբորդութեան ուղղութեան վրայ։ Արեւելեան Երկայնութեան 17 և 18 աստիճանին, և հիւսիսային ու հարաւային Լայնութեան 10 աստիճանին միջեւ կը գտնուին քանի մը կղզեխումբեր, որոնց առջեւ սպասուած համախմբութիւնը տեղի ունենալէ վերջ կարելի է ճամբան շարունակել դէպի Սունտա կղզեխումբին միջեւ գտնուած նեղուցներէն մին, կամ նոյն իսկ դէպի հարաւ Աւստրալիոյ շուրջ դառնալով առանց ժամանակ կորսնցնելու։ Մանաւանդ ներկայ կացութեան շատ կը յարմարի Շակօ արքիպեղագոսը իր Տիէկօ Կարսիայով։ Արդէն ամիսներ առաջ ըսուեցաւ թէ յիշեալ կղզեխումբին ջուրերը մտած ըլլալու է ճափոնական նաւախումբ մը, Մատակասքարի առջեւ գտնուած ռուսական նաւատորմիղին վրայ հսկելու համար։ Ինչո՞ւ Րօժտէսթվէնսքի չկրնայ իր տրամադրելի առաւելագոյն ուժերով յանկարծ հակառակորդին վրայ յարձակիլ Տիէկօ Կարսիայի առջեւ և փճացնել զայն, որպէս զի այդ ծովային դիրքը իր ապագայ գործողութիւններուն իբրեւ գլխաւոր խարիսխ գործածէ։ Եթէ հոն չգտնէ կասկածուած ճափոնական մարտանաւերը, բայց դարձեալ իր բուն դիտաւորութիւնը ծածուկ կը մնայ։

Եթէ իրօք ծովակալ Րօժտէսթվէնսքի Մատակասքարէն մեկնած է, իր նպատակին իրագործման համար այս կղզեխումբէն յարմարագոյն տեղ մը չի կրնար գտնել։ Հանքածուխի աւելի լորդ սպառում մը պիտի ըլլայ երթալ մինչեւ Աւէնի ծովածոցը միանալու համար Նէպօկաթօվի նաւախումբին։ Ասկէ զատ շատ աւելի կանուխ պէտք է ճամբայ ելնել այդպիսի հանդիպման մը համար։ Հետեւաբար, ամէնէն հաւանականը ա՛յն է թէ Րօժտէսթվէնսքիի ուղղութիւնը դէպի Տիէկօ-Կարսիա է, որովհետեւ ենթադրելով թէ ճափոնական նաւախումբ չի գտնուիր հոն, զարմանալի պիտի ըլլայ որ Րօժտէսթվէնսքի այս պատուական պատեհութիւնը օգտակարապէս չգործածէ մասնակի յաջողութեան մը համար, այսպէս քաջալերելով իր նաւաստիները և հաւատք ներշնչելով անոնց վերջնական յաղթութեան մը համար։ Այս ենթադրութեամբ միայն կրնան Թշնամի նաւերուն մէկ բախումին վրայ վերջին զրոյցները հնարաւոր հիմ մը ունենալ։

Րօժտէսթվէնսքիի կը մնայ մեծ և ծանր պաշտօն մը, որուն բախտաւոր մէկ կատարումը կրնայ նպաստաւոր դարձուածք մը տալ Ռուսիոյ համար

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ Թիւ 40

ԷՄԻԼ ՇԱՆՊ

ԴԷՊԻ ԲԵՒԵՌ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ա.

ՔՕԼՕՄՊՕՍ ԿՂԶԻՆ

Պզտիկ Պէռթէլը հիւանդանոց մնացած էր այս բացառիկ խրախճանքին հանդէպ և վայրկեան մը իսկ չէր հեռանար Բանֆէթի քովէն, որ մերթ ընդ մերթ զայն ալ կը խաղցնէր իրեն հետ։ Հապա Թէօ Նէօվի շո՛ւնը. անիկայ անկէ հոս, ասկէ հոն կը ցատկռտէր և պարողներուն շրջանը կ'ընէր ուրախութեան անվերջ արտայայտութիւններով։

Պարերը բաւական երկար ժամանակ տեւեցին, որուն միջոցին ճաշն ալ պատրաստուած էր արդէն և ամէնքը մէկէն դաշտային սեղան մը վայելելով վերջացուցին բացման հանդէսը։

Բ.

ՀԷԼԻՔՍ ԿԸ ՃԱՄԲՈՐԴԷ

Հէլիքս մեքենան կատարելապէս լարուած էր հիմա հորին մէջ որ երեսուն մէթր շրջագիծ ունէր և տասն ըրնը մէթր խորութիւն։ Ճամբայ ելլալու համար միայն հրամանը կը պակսէր, սակայն ճարտարագէտը կատարելապէս վստահ ըլլալէ ետք մեքենային Թերութիւն մը չունենալուն, հրամայեց որ սկսին պարենաւորել զայն։ Հինգշաբթի և ուրբաթ օրերը այս գործին յատկացուեցան։ Հէլիքսի գործաւորները երկու տարուան ճամբորդութեան մը բաւելու չափ ուտելիք, նպարեղէն, այլ և այլ ըմպելիներ, պահեստի գործիներ և ուրիշ անհրաժեշտ առարկաներ զետեղեցին մեծ քանակութեամբ, Հէլիքսի ամբարանոցներուն մէջ։

Ճարտարագէտը Բօլ Մաքսիմթոյի հետ մեքենաներուն փորձը կ'ընէր, իսկ Տօքթ. Հասուն դեղարանն ու քիմիական աշխատանոցը կը յարդարէր Հէլիքսի մէջ։ Բարասալար Տանիէլ Ժագօն առայժմ փոքրիկ Պէռթէլով կ'զբաղէր։ Այս աղեկը ամէնուն ալ սիրելին դարձած էր ու միլիառատէրը կը փափաքէր որ ամէն հանգստութիւն վայելէ ան։ Ուստի քարտուղարը զայն հետը առած Հէլիքսի մէջ տարած էր և հոն երկուքը մէկ իրենց ապագայ խցիկին կահաւորումովը կ'զբաղէին։

Ուղեւորներու բնակութեան յատկացուած բաժինը բացի փոքրիկ խցիկներէ կը պարունակէր նաև փոքրիկ հիւանդանոց մը և սրահ մը։ Թէ՛ ննջարանները և թէ սրահը խիստ կանոնաւոր էին։ Միլիառատէրը իր ճաշակին համեմատ շքեղօրէն կահաւորած էր զանոնք։ Հէլիքսի ներքին մասը դրօսանաւին սրահին ու ննջարաններուն չափ շքեղ էր։

Նախապէս ըսած էինք թէ Հէլիքս մեքենային վարի մասը զետեղուած էր հողը փորելու շաղափը (մարքայ), իսկ բնակութեան յատկացուած վերի մասը երկու յարկի բաժնուած էր, որուն վերնայարկին վրայ ընդարձակ տանիք մը կար։ Այս երկու յարկերուն վարինը կատարելապէս յատկացուած էր մեքենավարներուն, խոհարարներուն և գործաւորներուն։

Շաբաթ առաւօտ կանուխ ամէն բան աւարտած էր, ինչպէս նաեւ ապահովուած էր հաղորդակցութիւնը Հէլիքսի և Քօլօմպօս կղզին մնացողներուն միջեւ։ Այս հեռախօսութեան համար անհրաժեշտ եղած քիմիական բաղադրութիւններն ու գործիքները իրենց պահեստներովը զետեղուած էին Հէլիքսի մէջ։ Հարաւային բեւեռ ուղեւորողները երբ որ ուզէին, վայրկենաբար պիտի հաղորդակցէին իրենց ցամաքը մնացած ընկերներուն հետ։

Սըր Աէ՛րպըրն Ժէռլէթ նկատելով որ խիստ սրտաշարժ տեսարան մը պիտի ըլլայ Հէլիքսի ուղեւորներուն և կղզին մնացողներուն հրաժեշտի ողջոյնը, յուզումներէ զերծ մնալու համար կը փափաքէր փութացնել մեկնումը։ Վերջին անգամ ըլլալով, մանրամասն քննութենէ մը անցուց Հէլիքս մեքենան և անոր ամբողջ պարունակութիւնը։ Ամէն բան տեղն ի տեղը գտաւ և փոխանակ պարապ տեղը ժամանակ վատնելու, որոշեց այն իրիկուն իսկ մութը կոխելէ առաջ, Հէլիքսը ճամբայ հանել։

Միլիառատէրը այս որոշումը հաղորդեց իր մարդոցը որոնք խորապէս յուզուեցան։ Ճարտարագէտը հրաման ըրած էր որ մինչեւ իրենց ճամբորդութենէ վերադարձը ցամաք մնացողները Վիկօուրսի նորոգութիւնովը զբաղին։ Իրաւ է որ ասիկա բաւական մեծ զբաղում մըն էր նաւաստիներուն համար և սակայն առանձին մնալու հետանկարը ամէնուն ալ սրտաբեկութիւն պատճառեց։

Նաւապետ Շէֆիլտ շաբաթ օրը կէսօրէն ետք, տեսակցութիւն մը խնդրած էր ճարտարագէտէն որ իր վրանը հրաւիրեց զայն։ Նաւապետը վերջին ծայր յուզուած կ'երեւար։ Ճարտարագէտին քով նստաւ և կոտրած սիրտով,

—Ձեզի կարեւոր առաջարկ մը ընելու եկայ, ըսաւ։ Ես ալ կը փափաքիմ ձեզի հետ ճամբորդել։

Միլիառատէրը զարմացմամբ խօսակիցին երեսը նայելով,

—Ճամբորդե՛լ, գոչեց... ի՛նչպէս կ'ըլլայ։ Դուք հոս կարեւոր գործեր ունիք։

—Այդ գործերը իմ երկրորդս՝ նաւապետ Մաք Բիլօնի ալ կրնայ կատարել, պատասխանեց Շէֆիլտ, ես այստեղ օ և է բանի մը օգտակար չպիտի ըլլամ, մինչդեռ ձեզի հետ ճամբորդելով, պէտք եղած տեղն կարելի է փոքրիկ ծառայութիւն մը կրնամ մատուցանել։

—Բայց ի՛նչ կ'ըսէք, Տէր Նաւապետ, մի՞թէ կարելի՛ բան է։

—Կ'աղաչեմ, մի՛ մերժէք, եթէ գիտնայի որ իմ կղզիէն բացակայութիւնս զգալի պիտի ըլլայ, վայրկեան մը իսկ չէի կրնար հեռանալ անկէ։ Գիտեմ որ պիտի ըսէք թէ նաւապետ մը երբեք իրաւունք չունի իր նաւաստիները լքել, նոյն իսկ եթէ շոգենաւն ալ կորսնցուցած ըլլայ։ Այդ մասին իրաւունք ունիք, և սակայն Վիկօուրսի նաւաստիները ձեր շնորհիւ ամէն հանգստութիւն կը վայելեն։ Առողջարար վրաններ ունին, ընտիր ուտեստ կ'ըմբոշխնեն, երկրորդս ալ հոս պիտի մնայ, հետեւաբար օ՛ և է բանի մը կարօտը չպիտի քաշեն։ Մնաց որ չեմ կարծեր թէ մենք կարող ըլլանք այս կղզիէն ծառերովը Վիկօուրսի կմախքը նորոգել, եթէ, ինչպէս կը կարծեմ, անկարելի ըլլայ այս նորոգութիւնը, պէտք է մեծ տառապանաւ մը շինել, որով կարելի կ'ըլլայ կղզիէն ամէնէն մօտ գտնուած մէկ կողմը, օրինակի համար Րիօ Ժանէյրօ երթալ։ Հոն հարկաւ դիւրին կ'ըլլայ շոգենաւ մը գտնել ու գնելը։ Այս վերջին միջոցը թէ՛ դիւրին է և թէ անվտանգ։ Այս գործը եթէ Մաք Բիլօնիի յանձնենք, լաւ կրնայ կատարել, իսկ եթէ առարկէք թէ Հէլիքսի մէջ ինծի յատուկ տեղ չի կայ, ես դատծովս կը գոհանամ։ Նախ մասնաւոր խցիկի պէտք չունիմ, որտեղին մէկ կողմը կախ անկողին մը կը յարմարցնեմ և անիկա բաւական է ինծի։ Ասկէ զատ կ'ըսէք թէ պէտք եղած տեղը Հէլիքս իբր շոգենաւ պիտի գործածուի։ Դիցուք թէ ճամբորդութեան պահուն այնպէս պատահեցաւ որ մէկ քանի օր շոգենաւի վերածուի Հէլիքս, այն ատեն նաւապետի մը պէտքը զգալի պիտի չըլլա՞յ, ո՞վ պիտի վարէ շոգենաւը, և ո՛չ մէկը, ինչպէս չէ՞, կ'աղաչեմ, այս ամէնքը նկատողութեան առնելով շնորհ ըրէք որ ես ալ ձեզի հետ ուղեկցիմ։

(Շարունակելի)

Մանչուրիական ռազմավայրին գործողութիւններուն։ Երկու նաւատորմիղներուն միջեւ ծովային պատերազմ մը համար վճռական հարուած մը անհրաժեշտ է։ Ասկէց առաջ քննելինք մէկ կողմէն Վլատիվոսթոքի կարեւորութիւնը իբրեւ գործողութեանց խարիսխ ...

...

Ռուսիա գոցեց իր նախարդ զինուորակից եզերքներուն վրայ գէշ չի խօսիր։

...

յաջողեցաւ կարեւոր տեղեկութիւններ բերել թշնամիին կազմակերպութեան վրայ, և այս տեղեկութիւնները խիստ օգտակար պիտի ըլլան յառաջիկայ ճակատամարտին։ Միցուտայի անունն ալ արձանագրուեցաւ ցանկին մէջ ա՛յն սակաւաթիւներուն, որոնց ազնուականութեան պատիւ պիտի տրուի այս։

...

հարիւրին 100, իսկ արտասահմանէն եկած ճարպին տուրքերը 71%։ Մէն մի փութ նաւթի արտադրութեան տուրքին վրայ պիտի աւելնայ 60 կոպէկ։

ՆԱՄԱԿ ԹՈՒՔԻՈՅԷՆ

Թղթակցութիւն «Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ»ի

(Ճապոնական գրեոյկ մը Ռուսիոյ վրայ.— Ռուս գերիներուն վարմունքը.— Անճիշդ եզրակացութիւններ.— Լուրեր Ճահոյի կուռյն վրայ.)

ԹՈՔԻՕ, 29 Յնվ.

Ճապոնական թերթերը լեցուն են մանրամասնութիւններով Ռուսիոյ ներքին տնտեսական կացութեան վրայ, և ամէն օր տիտղոսներ կը լեցուին սա՛ մասին թէ այդ տնտեսական կացութիւնը ի՛նչ ազդեցութիւն կրնայ ընել Պատերազմին վրայ։ Ընդհանուր տըպաւորութիւնը ա՛յն է թէ այդպիսի տնտեսական կացութիւն մը չի կրնար երկար տեւել և կարգադրութիւն մը անհրաժեշտ է։ Այս առթիւ նշանակութեան արժանի է Ճապոնցի Տր. Քոթօ Հիօօեուքիի հրատարակած տետրակը, ...

...

մինչեւ հիմակուան յաղթութեանց պըտուղը ապահովել Հաշտութեան ընդունելի պայմաններու միջոցաւ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ՝ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Պէրլինէր Թակէպլաթի Բեթերսպուրկի թղթակիցը հետեւեալը կը գրէ մարտ 27 թուով.— Խօսակցութիւն մը ունեցայ ելմտական Նախարար Քօքօվցէվի հետ Ռուսիոյ ելմտական կացութեան վրայ։ Նախարարը հետեւեալը ըսաւ.— «Արտասահմանի մամլոյն մէջ տարածկոյս կը յայտնուի թէ Ռուսիա ներկայ դրամական դժուարութեան պատճառաւ պիտի չկրնայ պատերազմը շարունակել։ Պատերազմի կամ հաշտութեան խնդրոյն վրայ չեմ կրնար բան մը ըսել։ Այդ մասին որոշումը Վեհ. Կայ...

...

ՌՈՒՍԻՈՅ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Բարիզի թերթերը կը յայտարարեն թէ արտաքին գործոց Նախարար Մ. Տէլքասէ շատ աշխատեր է յաջողելու համար ռուսական նոր փոխառութիւն մը. մի՛նչ վարչապետ Ռուվիէ և միւս Նախարարները ընդդիմացեր են, յայտարարելով թէ Ռուսիան հաշտութեան յորդորելու միակ միջոցն է դրամ գտնելու խնդիրը դժուարացնել. և այս կերպով Ֆրանսա աւելի մեծ ծառայութիւն մը մատուցած կ'ըլլայ Ռուսիոյ։

ՊԱՊԻՆ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ.—

Պապը Կարտինալներու վերջին ժողովին մէջ հետեւեալ բանախօսութիւնը ըրաւ.— «Արդէն ուրիշ անգամ այս ժողովին առջեւ խօսեցայ թէ Ֆրանսայի մէջ կաթոլիկ կրօնքին հակառակ շարժումներ կ'ըլլան։ Բայց մեր ...

... բոլոր հոգիով կը սիրենք Ֆրանսացի ժողովուրդը։ Բայց ո՛չ միայն Ֆրանսացի կաթոլիկներուն անախորժ պիտի գայ այս իրողութիւնը, այլ նոյն իսկ բաժանման կուսակիցները օր մը պիտի զղջան իրենց ըրածին վրայ։

«Մեր սիրտը խիստ ղգածուած է նաեւ ա՛յն ահաւոր Պատերազմին համար որ երկար ատենէ ի վեր կը մոլեգնի Ծ. Արեւելքի մէջ, և ա՛յնքան մահերու և աղէտներու դուռ կը բանայ։ Իբրեւ Յիսուսի Քրիստոսի փոխանորդը այս աշխարհին վրայ ի սրտէ կ'աղօթենք որ Աստուած քաղցրութիւն պարգեւէ երկու պատերազմիկ Տէրութիւններուն։ Մարդկութեան բարոյական և տնտեսական վնասերը արդէն բազմաթիւ են և մեծ, և հարկ չկայ որ աւելի ծանրանան Պատերազմին անգթութեամբ։»

Յետոյ Պապը գոհունակութիւն յայտնեց որ Պրազիլիա, Բերու, և Պոլիվիա իրենց սահմանակցական վէճերը յանձնած են իրաւարարական ատեանի մը, նախագահութեամբ Պապին։

Պապը յետոյ Սուրբ Կոյսին բարեխօսութիւնը հայցեց բովանդակ աշխարհի համար։

ԿՈՎԿԱՍ.— Փետր. 24ին Ներքին գործոց Նախարար Մ. Պուլիկին իր քով հրաւիրելով Կովկասի նոր Փոխարքայ Վորոնցով-Տաշքով իշխանը, երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ։

*** Կայսերական պալատի աւագանիէն՝ Տփղիսի նախկին դաւառապետ իշխան Շիրվաշիձէ Տփղիս կուգայ վերստին, նոր Փոխարքային քով կարեւոր պաշտօն ստանձնած ըլլալով, իբրեւ Փոխարքայութեան քաղաքային ...

...

ռավարիչ մը։

*** Քութայիսի նահանգական ազնուականութեան պետ և նախագահ Վրացի իշխան Ս. Կ. Ծերեթելի 10 յօդուածէ բաղկացած յիշատակագիր մը մատուցեր է Ներքին գործոց նախարարին, Վրացիներուն եկեղեցական, կրթական և հողային խնդրոց կարգադրման համար, ըստ Կայսերական նոր հրամանագրի։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԹՈՔԻՕ, 30 Մարտ.— Մուգտէնի ճակատամարտին մէջ գերի ինկած 65 հազար Ռուսեր հասան Ճապոն։ Ճակատամարտէն վերջ 18 000 Ռուս գերիներ փախան, անկարգութենէն օգուտ քաղելով։ Կը կարծուի թէ Ռուս գերիներու գումարը 86 հազար հոգիի կը հասնի։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— «Նովոյէ Վրէմիա» Կունշուլինէ հեռագիր մը կ'ստանայ թէ Ռուսք երէկ պարպեցին Շօմկոցէն (?)։ Ճապոնցիք կամաց կամաց ...

...

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԱՐՄԱՇՈՒ Խնամակալութիւնը մատագրած է եղեր, Իզմիրի առաջնորդ Տ. Եղիշէ եպիսկ. Դուրեանը Զատկէն վերջ Արմաշ հրաւիրել, որպէս զի իբրեւ նախկին Վանահայր և Վերատեսուչ նոյն վանքին վարդապետ ձեռնադրէ Արմաշի մէջ գտնուող Սարկաւագները և Գ. դասարանէն, վարդապետ ձեռնադրուելու փափագող աշակերտները։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷ նամակներ՝ մէկ մէկ Կրթական Ծրագիրներով մէկտեղ, ղրկուեցան մայրաքաղաքիս ազգ. վարժարանաց տնօրէններուն և ձեռնհաս ուսուցիչներուն, որպէս զի եթէ դիտողութիւն մը ունին այդ Կրթ. Ծրագրին հրահանգներուն մասին զայն գրով մը ղրկեն Պատրիարքարան. Ինչպէս կը յիշուի, անկէ առաջ Ուսումն. Խորհուրդը Ս. Պատրիարք Հօր Նախագահութեան տակ գումարած մէկ նստին մէջ ազգ. Նախակրթարաններու կրթ. ծրագրին մէջ կարգ մը բարեփոխումներ մտցնելու պէտք տեսած էր։

ԴԱՏԱՍՏԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ Նախագահը և Ատենապետը, երէկ Ս. Պատրիարք Հօր հետ խորհրդակցութիւն մը ունեցան, կարգ մը ամուսնական խնդիրներու մասին որոնք անմիջական տնօրինութեան մը պէտք ունին։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը, Րումէլի Հիսարի Թաղ. Խորհուրդին խնդրանքին վրայ, հանգանակութեան Կոնդակ մը յանձնեց անոր, Թաղին հրկիզեալ ազգայիններուն նուիրահաւաքութիւն մը կատարելու համար։

ԻԶՄԻՐԻ Թաղ. Ժողովը, Ս. Առաջնորդին նախագահութեամբ նիստ գումարելով, որոշած է. Տիկնայք՝ Ղ. Եսայեան, Զ. Թագթագեան, Լ. Մկրտիչեան, Կ. Կիւրքճեան, Ս. Գուլումճեան, Ս. Ասլան, Ս. Աւետիքեան և Օր. Ա. Գասպարեանէ Յանձնաժողով մը կազմել, որպէս զի Մեծ Պահոց մէջ ի նպաստ երկսեռ վարժարաններուն տրուելիք Նուագահանդէսին կազմակերպութեանը և անոր յաջողութիւնը ապահովող կարգադրութեանց հսկեն։

— Իզմիրի Ազգ. Վարչութիւնը իր պատրաստած ընդհանուր պիւտճէին մէջ երեւցող 1000 ոսկիի պարտքը գոցելու համար, Գաւառ. Ժողովին պիտի առաջարկէ, որպէս զի ազգ. կալուածներէն անոնք որ նուազ հասութաբեր են՝ վաճառուին։

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ Ս. Հայրապետը պատգամաւորութիւն մը ղրկած էր Պեթերպուրկ, որ պաշտօն ունէր եկեղեցական կալուածներու խնդրոյն նկատմամբ աղերսագիր մը մատուցանել։ Մոսկուայէն մարտ 2 թուով կը գրեն թէ այդ պատգամաւորութիւնը ներկայանալով Ներքին գործոց Նախարարին՝ Մ. Պուլիկինի, մատուցեր է աղերսագիրը։ Նախարարը սիրով ընդուներ է պատգամաւորութիւնը եւ խոստացեր է աղերսը ներկայացնելով Վեհ. Զարին պատասխանը իրենց հաղորդել։ Մէկ քանի օր ետք Նախարարը յայտարարեր է պատգամաւորութեան թէ. ի պատասխանի իրենց խնդրագրին, կայսերական պատասխան տուած է թէ՝ Հայոց եկեղեցւոյ կալուածական խնդիրն ալ յանձնուած է Կովկասի նորնոր փոխարքայ Վորոնցով-Տաշքով իշխանին որ պիտի քննէ և վճռէ անկախաբար։ Նամակագիրը կ'աւելցնէ. «Հայ հասարակութիւնը Կովկասի նոր փոխարքային արդարասիրութեան և լուսամտութեան վրայ մեծ հաւատք ունենալով, կը յուսայ որ Հայ եկեղեցին դարձեալ սէրը կ'ըլլայ իր գոյքերուն և կալուածներուն.»

ՓԱՐԻԶԻ Հոգեւոր հովիւ Տ. Վաամ. չապուհ քահանայ Քիպարեան մարտ 11ին օծման արարողութիւնը կատարեր է անդրոյն նորաշէն Ս. Փրկիչ եկեղեցիին՝ մկրտութեան աւազանին։

ՌՈՏՈՍԹՕԼԷՆ բարեկամ մը մեզ կը գրէ որ Քաղաքին Ս. Խ-չ թաղի՝ նորաշէն Ցէլուսեան վարժարանի աղջըկանց բաժնին մէջ, երկու ամիսէ ի վեր բացուած է կար ու ձեւի, տնտեսագործութեան և արուեստական ծաղկեշինութեան դասընթացք մը. այս դասընթացքը՝ որ արհեստանոցի մը ծրագիրը ունի և անոր նախափորձը ըլլալ կը թուի, առաջին օրէն իսկ ունեցած է իր հետեւողները 30ի չափ Տիկիններ և Օրիորդներ — ոչ դ-կր ցածկան - որոնք ուսուցչուհի Տիկին Պալեանի հսկողութեան տակ օր քան զօր կը զարգանան վերոյիշեալ ճիւղերուն մէջ և կ'արտադրեն գեղարուեստական կոչուելու արժանի նուրբ պրոտրէններ։ Քաղաքիս նորընտիր կառավարիչ Ճեւտէր Ալի պէյ իր վարժարանին տուած առաջին այցելութեան առթին գոհունակութիւնները յայտնած է մանաւանդ այդ ճիւղին հետեւողներուն և քաջալերիչ խօսքերով զանոնք խրախուսած է. Դպրոցին միւս մասերն ալ ուրախ ենք յայտնել թէ՝ ոչ նուազ յաջող շրջան մը կը բոլորեն, Գոնիայի Ազգ. Վարժարանաց նախորդ Տեսուչ Պ. Ռուբէն Կ. Պալեանի տնօրէնութեան տակ։ Հոն 7—8ի չափ պարկեշտ և աշխատասէր ուսուցիչներ ի մէջ այլոց Տիգրան էֆ. Պալտըկեան՝ լուրկ մինչեւ կ'աշխատին եղբօր պէս, իրենց կարողութեան սահմանին մէջ օգտակար ըլլալու և մտաւորական սնունդ ջամբելու իրենց խնամոց յանձնուած 300ի չափ երկսեռ ուսանողներուն։ Ս. Թագաւոր թաղի Յովհաննեան վարժարանին շուրջը յուզուած այլընդայլոյ և անախորժ խնդիրներու քով մխիթարական պարագայ մըն է տեսնել այս աղքատիկ թաղին համեստ բայց իրական և ապահով յառաջացումը։

ՏՈՔԹ. ԶԱՐԵՀ ԱՄԱՍՏՈՒՆԻ, որ երկու տարի առաջ Պէյրութի բժշկական վարժարանի շրջանը փայլուն կերպով աւարտած և Բարիզ գացած էր մասնագիտութիւններ ուսումնասիրելու համար, վերջերս վերադարձած ըլլալով Պէյրութ, քանի մը բժշկական դժուարին պարագաներու մէջ ձեռք բերած է խիստ փայլուն յաջողութիւններ, որոնք գնահատուած են ամէն կողմէ։ Երիտասարդ Տօքթ.ը Ատանա պիտի հաստատուի իր արհեստը ի գործ դնելու, ուր յուսալի է որ իր արժանիքը գնահատուի։

ԴԺՈՒԱՐԻՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ երէկ տեղի ունեցաւ իր տեսակին մէջ քիչ անգամ տեսնուած վիրաբուժական գործողութիւն մը՝ Պալըքլըքցի 13 տարեկան Եղիսաբէթ Յովհաննէսեան անուն աղջկան վրայ։ Այս գործողութիւնը բժշկական նոր գրքերուն մէջ իսկ իբր դժուարին նշանակուած է, եւ անցեալները Յակոբ Բէյմէլեան անուն անձին վրայ կատարուած գործողութենէն ալ դժուար էր։ Ներկայ էին մասնաւորապէս Հիւանդանոցի Բժշկական Մարմինը, Տնօրէն Յակոբ էֆ. Համամճեան և Ա. դեղագործ Արթաքի էֆ. Պէրհատեան, որուն երկարամեայ փորձառութեան համար իրեն վիճակեցաւ «քլորօֆորմ» տալու փափուկ գործը։ Ախտն էր «Kiste dégénérée multiloculaire des deux ovaires» այսինքն երկու իգական ձուարաններու արտակարգ ուռիլը։ Վիրաբոյժի օգնական Տքթ. Իփլիքճեան էֆ. պէտք եղած պատրաստութիւնները տեսնելէ յետոյ Տքթ. Զարգարեան էֆ. նշդրակ ի ձեռին և իրեն յատուկ ճարտարութեամբ սկսաւ բանալ աղջկան փորը բուական երկայն, ուր տեսաւ թէ հաւկթարանները իրենց սովորական վիճակէն բոլորովին դուրս ելած էին. աշխատեցաւ նախ հանել ձախ հաւկթարանը, որ անհաւատալի մեծցած և աղիքներուն սոսկալի ճնշում մը կ'ընէր. վերջապէս այլասերած վիճակ մը առած էր։ Իսկ աջ հաւկթարանը որ ձախին պէս ուռիլ սկսած էր, նոյնպէս կտրեց հանեց վայրկենաբար։ Այս երկու հաւկթարաններու հանուելովը հիւանդը ազատեցաւ իր հոգեմաշ և հիւծող տխրէն։ Ձախ հաւկթարանը 5 քիլօ, իսկ աջը 10 կրամ ծանրութիւն ունէին, որոնք այժմ Հիւանդանոցին մասնաւոր թանգարանին մէջ պահուած են իբր գիտական յաջողութեան մը արդիւնքը։ Այս տարիքը ունեցող աղջկան մը վրայ, սանկ գործողութիւն մը կատարուած չէր գրեթէ, այլ ընդհանրապէս 40-44 տարեկան կիներն են որ կ'ենթարկուին այս գործողութեան և հանուած հաւկթարանն ալ բաղդատմամբ խիստ պզտիկ կ'ըլլային։ Հաւկըթարանը կնոջ այն գործարանն է որ արգանդին աջ ու ձախ կողմերը կը գտնուի և արգասաւորութեան հաւկիթները կը պարունակէ։ Գործողութիւնը ժամ մը տեւեց և հիւանդին վիճակը գոհացուցիչ է։ Այս յաջող գործողութեան համար շնորհաւորելի են Տօքթ. Զարգարեան, Տօքթ. Իփլիքճեան, Տօքթ. Գազազեան և դեղագործ Արթաքի էֆ.ները։

ԻԶՄԻՐԻ ԿԵԱՆՔԷՆ

ԻԶՄԻՐ 7 Մարտ 1905

Հակառակ Առաջնորդարանի կողմէ եղած յայտարարութեանց, պիւտճէի խնդիրը դեռ վերջնականապէս կարգադրուած չէ, թէեւ Ազգ. վարչութեան անդամները կարելի եղածը կ'ընեն հասոյթի աղբիւրներ գտնելու համար։ Կը լսենք թէ Ազգ. երկսեռ վարժարանաց ուսուցիչները և ուսուցչուհիները իրենց հին պահանջներուն մեծ մասը դեռ չեն գանձած և գանձելիք ալ չունին, եթէ գործերը այս վիճակին մէջ մնան։ Նոյնպէս չեմ ուզեր իրենց անուններովը յիշել երկու ազգայնոց ունեցած պահանջքը, որոնք ասկէ առաջ իրենց բոլոր կալուածները ազգին թողած էին, պայմանաւ որ ամսական գումար մը ստանան մինչեւ իրենց մահը։ Ամիսներէ ի վեր Ազգային Սնտուկը կոպեկ մը իսկ չէ վճարած այդ կտակարարներուն, որոնք իրենց կոչիկները մաշեցուցին առաջնորդարան երթալ գալով։ Եւ երբ կտակները այսպէս կը գործադրուին Իզմիրի պէս քաղաքի մը մէջ, և նոյն իսկ կտակարարին ողջութեանը, ինչ գաղափար պիտի կազմէ արդեօք հանրութիւնը այս մասին, ու ետքէն ալ կ'ելլենք կ'ըսենք թէ մենք հայերս կտակ չենք ըներ։

⁂ Վերջին օրերս Իզմիրի Հայընթերցարանը բուական խօսեցնել տուաւ իր վրայ։ որու միակ պատճառն է հասատութեան հսկող — գործակատարը, որ այցելողներու և յաճախորդներու դէմ անվայել վարմունք մը ցոյց կուտայ. Գ. գործակատարը — որ այնքան կարիկ ամսական մը կ'առնէ հաստատութենէն — շատ կոշտ և տմարդի ընդունելութիւն կ'ընէ հոդ գիմողներուն և պատճառ կ'ըլլայ ընթերցասրահին անդորրութիւնը խանգարելով՝ կարգ մը անվայել վէճերու առիթ տալու։ Ընթերցատան յարգելի վարչութիւնը, աւելի լաւ կ'ընէ եթէ այս ծերունի գործակատարը իր պաշտօնէն դադրեցնելով, հանգստեան թոշակ մը յատկացնէ անոր, տեղի չտալու համար այսպիսի աննպաստ և տգեղ տեսարաններու և խօսակցութիւններու։

⁂ Սալիհլի (Իզմիր) ու ր հազիւ 20—25 տուն Հայեր կը գտնուին, չորս ժամ չոգեկառքով հեռու է Իզմիրէն։ Տեղին ազգայինները ընդհանրապէս բարեկեցիկ վիճակ մը ունին և կը ըզբաղին երկրագործութեամբ և վաճառականութեամբ։ Հոգեւոր մխիթարութենէ բոլորովին զուրկ մնացած են և կարօտը կը քաշեն Հայ մատուռի մը, որուն մասին արդէն քանիցս գրած էին ասկէ առաջ Իզմիրի նախկին առաջնորդ լուսահոգի Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի և միշտ բարձի թակ եղած էր իրենց այս խնդրանքը։ Տեղացիները մատուռ մը շինելու համար յարմար գետին մըն ալ գնած են։ Իսկ հոգեւոր մխիթարութենէ գրեթէ բոլորովին զուրկ մնացած են և տարին անգամ մը հազիւ քահանայի մը այցելութիւնը կը վայելեն։ Երբ կնունք և կամ պսակ ըլլայ, Յոյն արարողութեամբ կը կատարուին, իսկ մեռեալները կը թաղուին Յոյներու գերեզմանատան մէկ բաժնին մէջ։ Կը յուսանք թէ Իզմիրի Ս. Առաջնորդը իր ուշադրութիւնը այս փոքրիկ գաղութին վրայ կը դարձնէ և պէտք եղածը կը տնօրինէ։

Ս. ԵՐԿԱՆԵԱՆ

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Կիր. օր Խասգիւղի մէջ, երբ ճաշարանապետ Յովհաննէս Աղա Դաւիթեան իր յաճախորդներէն մէկուն հետ հաշիւ կը տեսնէր, յանկարծ տեղւոյն Աղքատախնամին անդամներէն ատպաճի Պ. Վահան, առանց պատճառի խօսքի խառնուելով կ'սկսի անհաճոյ խօսքեր և անլուր հայհոյանքներ ուղղել իրեն, զարմանքի ու զայրոյթի մէջ ձգելով բոլոր ներկաները, որոնք արդարացի կերպով կը դժգոհանային թէ ժողովուրդը ինչ սիրտով օգնէ Աղքատախնամին, քանի որ անոր վերոյիշեալ անդամը, գանձանակը ձեռքը գինետուններու մէջ դուրս կուտայ իր իսկական գոյնը, ամէն ազգէ մարդոց ներկայութեան պոռալով ու հայհոյելով անպատկառօրէն։

Դ. Յ.

Խասգիւղ 15 Մարտ

ՓԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

30 Մարտ 1905

Ֆրանս. 3% (Français)	99	42
Րէժի (Tab. Turcs)	367	—
Օսմ. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	89	05
Էշկամթուալի (Lots Turcs)	134	75
Պանք Օթմ. (Banque Ott.)	604	—
Թրանսվաալ (Transvaal)	98	

ՌԷՍՄԻ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Պաղը Ալի Իսթիչարէ Օտասը մուաւինլիկինէ՝ ումուրը շէհպէնտէրի գալէմի խուլէֆասընտան րիֆ. Ավրամ Պասի էֆ. Թային օլունմուշ տըր։

ՆԸՇԱՆ

Աւսթրիա տէվլէթը ֆախիմէսինին Պահրը Սէֆիտ տօնանմասը գումանտանը գօնթրը ամիրալ միւսիւ լը չըվալիէ Չիգլաա տը Բէթրուսքիէ պիրինճի վէ Տէրսաատէթ սէֆարէթ միւսթէշարը միւսիւ լը Պառօն ժան տիւ Աւսթրիչա վէ սէֆարէթ միւսթէշարը վէ պաշ թէրճիման միւսիւ Օթթօնա իքինճի րիւթպէտէն Օսմանի.

Շամ վէ Համա Թիմուր եօլը գումբանիասը մուտիրինի Անթուան Մէլհամէ էֆէնտիյէ թէ պալիլէն իւչիւնճի րիւթպէտէն Օսմանի նըշանը ալիլէրի իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԿԱՅՍ. ԻՇԽԱՆ ԱՀՄԷՏ ԷՖԷՆՏԻ. —Բոլոր Նախարարները աւջի օր Կայս. Պալատ երթալով իրենց շնորհաւորութիւնը մատուցին Վեհ. Սուլթանին և տրագ ապաքինում մաղթեցին կայսերազուն Իշխան Ահմէտ էֆ.ի համար, որուն վրայ վիրաբուժական յաջող գործողութիւն մը կատարուած էր։

ՀԱՊԷՇ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ. — Մէնելիք կայսեր կողմէ Վեհ. Սուլթանին նուէրներ մատուցանելու պաշտօն ունեցող պատուիրակութիւնը, ինչպէս գրեցինք, աւջի օր Պոլիս ժամանեց։ Վեհ. Սուլթանին մասնաւոր Թիկնապահ Մէհմէտ փաշա շոգենաւ երթալով բարի գալուստ մաղթեց և պատուիրակները առաջնորդեց Բերա-Բալաս։ Մէնելիք կայսեր ղրկած նուէրները՝ 2 վագր, 2 առիւծ և ընձուղտ, մէկ գառնուկ, 10 փղոսկր, 2 ձի և հազուագիւտ թռչուններ Կայս. Պալատ տարուեցան։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ՆՍԻԱԲԱՄԻՆԸ.— Ծովակալ Բիէթրուսքի Ցիկէզվար յածանաւով Իզմիր ժամանեց ուր կը գտնուի Ադրիականի Աւստրիական նաւաբաժնին մէկ մասը։ Իզմիրէ կը հեռագրեն թէ աւջի գիշեր կուսակալ Քեամիլ փաշա շքեղ հացկերոյթ մը տուաւ կառավարական պաշտօնարանին մէջ ի պատիւ ծովակալին և սպաններուն։ Երեկոյթէն ետք խիստ փայլուն պարահանդէս մը տեղի ունեցաւ որ շարունակուեցաւ մինչեւ լոյս։

ՈՍՏԻԿԱՆ-ԶՕՐԱՑ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ.— Անատոլուի մէջ ալ Րումէլիի մէջ եղածին պէս պիտի վերակազմուի ոստիկան-զօրաց դրութիւնը։ Այս առթիւ կարող մարդիկ մը պիտի ղրկուի նահանգները։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.— Պուլկար կառավարութիւնը պատուիրակներ կարգեց որպէս զի բանակցին Գերմանիոյ, Անգլիոյ և Իտալիոյ հետ կնքուելիք առեւտրական դաշնագիրներուն համար։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿՆԵՐ. — Թղթատարական վարչութիւնը խնայողական սնտուկներ հաստատել որոշած էր։ Այս առթիւ պէտք եղած ծրագիրը պատրաստելով Բ. Դրան մատուցեր են։ Այս ծրագրին համաձայն խնայողական սնտուկները կառավարութեան երաշխաւորութեան տակ պիտի ըլլան և ժողովրդեան խնայողութեամբ հաւաքած դրամները պիտի ընդունուին տոկոսով. Կեդրոնը Պոլսոյ մէջ պիտի ըլլայ և առայժմ Պոլսոյ ու Ղալաթիոյ կողմերը և Իզմիրի, Սէլանիկի, Պէյրութի, Դամասկոսի, Հալէպի, Պրուսայի ու Պաղտատի մէջ ճիւղեր պիտի հաստատուին։ Ո և է մէկուն յանձնած դրամին համար, մինչեւ 10,000 ղրշ. 100ին 3 տոկոս պիտի տրուի, մինչեւ 20,000 ղրշ. 100ին 2 ու կէս, իսկ անկէ աւելիին համար տոկոս չպիտի տրուի։ Եթէ յանձնուած գումարը 20,000 ղշ.էն աւելի է և մինչեւ 15 օր եթէ ետ չառնուի աւելորդ մասը. Օսմ. Պանքային միջոցաւ 100ին 4 տոկսով օսմ. ռէժեթուզթեր պիտի գնուին նոյն դրամով և տիրոջը հաշւոյն ծրիաբար պիտի պահուին։ Ամէն մարդ, այր թէ կին, որ դրամ պիտի դնէ, պէտք է Օսմանիէ Թէզքէրէսին ցոյց տայ և 17 տարեկանէ վեր ըլլայ։ Յանձնուած գումարներուն փոխարէն տրուած «քարնէ»ները միայն տիրոջը կը պատկանին և դրամը ետ առած ատեն ներկայացողը պէտք է հաստատէ իր ինքնութիւնը, «Քարնէ» մը եթէ կորսուի, տիրոջը դիմումին վրայ ծանուցում մը պիտի ըլլայ և 3 ամիս յետոյ նոր մը պիտի տրուի՝ 5 ղրշ. փոխարժէքով։ Կընիք կորսուելու պարագային դարձեալ ծանուցում պիտի ըլլայ և յետոյ ուրիշ մը պիտի ընդունուի. Կնիքի փոփոխութեան համար 100 փարա պիտի առնուի։ Իւրաքանչիւր «քարնէ» տարւոյն վերջը պատկանած Թղթատարական ճիւղին ներկայացուելով, անոր պահանջը և տոկոսը պիտի հաշուուի և նոր տարուան համար դրամագլուխ պիտի արձանագրուի։ Եթէ «քարնէ»ի մը համար 15 տարի գործողութիւն չկատարուի, անոր պատկանած գումարը Խնայողական Սնտուկին իբրեւ հասոյթ պիտի արձանագրուի։ Այդ սնտուկներուն յանձնուած և անոնց կողմէ վճարուած դրամները զերծ են դրոշմաթուղթի տուրքէ։ Խնայողական սնտուկներուն պահեստի ընդունած դրամները Թղթատարական մանտաբօթերու ճիւղին փոխ կը տրուին այդ գործառնութեանց յատկացուելու համար, պայմանով որ գինը 100ին 40 հաստուցուի պահանջուած օրը։ Հեռագրական և Թղթատարական վերատեսուչին նախագահութեամբ վարչական խորհուրդ մը պիտի հսկէ Խնայողական Սնտուկներու գործառնութեանց վրայ։

ԴՐՈՇՄԱՏՈՒՐՔԻ ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳՐԻՆ մէջ մտցուելիք փոփոխութեանց համար Բ. Դրան մէջ գումարուած Յանձնաժողովը իր աշխատութիւնները աւարտեց և տեղեկագիրը մատոյց։

ՍԻՒՐՐԷԻ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆԻ էմին հաճի Օսման պէյ աւջի օր Պոլիս դարձաւ։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻԻՆ վարչական խորհուրդը 30 ոսկի պարգեւ տուաւ Բերայի հրշէջ-զօրագունդին գերագընդապետ Նուրի պէյի ընտանիքին։ Ինչպէս կը յիշուի այս սպան Ունգապանի հրդեհին միջոցին, բոցերուն դէմ մաքառած պահուն, փլած ծխնելոյզի մը տակ մնալով մեռաւ։ Հրդեհը շատ մօտ էր Ճիպալիի Րէժիի գործարանին որ հազիւ ազատուած էր։

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Անատոլուի երկաթուղիին ընկերութեան կողմէ Պաղտատի գիծին համար յանձնարարուած 900 վակոններէն 360ը և 17 վառօդաշարժներէն 8 հատը Եւրոպայէ եկան և իրենց տեղը ղրկուեցան։

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱՅԻՆ ԲԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ.— Երէկ, ժամը 8½ին տեղի ունեցաւ Աթէնքի պանքային Պոլսոյ մասնաճիւղին հաստատութեան բացման հանդէսը Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, իր մասնաւոր շէնքին մէջ։ Հանդէսին կը նախագահէր Պատր. փոխանորդ Տ. Կալլինիքոս իր շուրջը ունենալով Ղալաթիոյ Աւագերէցը եւ ուրիշ եկեղեցականներ։ Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին Հելլէն դեսպան Մ. Կրիզարիս, հիւպատոս Մ. Ֆիլօն, դեսպանատան թարգմանները, հիւպատոսարանի քարտուղարները, Օսմ. Պանքային Ընդհ. Տնօրէն Մ. Տէֆլս, Քրէտի Լիօնէի դիր տնօրէն Մ. Կէրսօն, Ղալաթիոյ Պորսային վարչական խորհուրդին Նախագահը Մ. Զիսի, Օսմ. Պանքային քննիչ Մ. Քարթալի, Ապտ իւլ-Քերիմ փաշա, Քոնսթանթէն Գարաթէոտորի փաշա, Սեպուհ պէյ Մազուսա, Մ. Մ. Մավրօքորտաթօ, Զարիֆի, Էլիասքօ Ֆեռնանտէզ, Քաղանօվա, Էվէէ տիտս Սելանիկի պանքային Տնօրէն Մ. Մոլխօ, Նիքօլաքի էֆ. Սքուրիուշա Մ. Մ. Կուտճի, Հէլպիկ, Լօմպառտօ, Ալէնօ Վլասթարի, Բէզաղճեօղլու և մայրաքաղաքիս հելլէն երեւելիները։ Հանդէսը բացաւ Պատր. փոխանորդը խաչհանգիստ արարողութիւններով, ուրկէ ետք Աթէնքի պանքային ընդհ. Տնօրէն եւ վարչական խորհուրդին նախագահ Մ. Ժան Բէսմազօղլու բանախօսութիւն մը արտասանելով, ի վեր հանեց թէ Թուրքիոյ եւ Յունաստանի վաճառականներուն դիւրութեան համար հաստատուած է Աթէնքի պանքային այս մասնաճիւղը, որուն բացման համար ամէն բարեհաճութիւն շնորհեց Վեհ. Սուլթանը։ Բանախօսը այս առթիւ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանին համար եւ ներկաները մասնակցեցան ամէններով։ Հելլէն դեսպան Մ. Կրիզարիս, խօսք առնելով պարզեց առեւտրական այն սերտ յարաբերութիւնները որոնք Թուրքիան եւ Յունաստանը անմիջական հաղորդակցութեան մէջ կը դնեն։ Ըսաւ թէ երկու երկիրներուն վաճառականները փոխադարձաբար առեւտրական և դրամական դիւրութեան համար զգալի պէտք մը դարձած էր այս տեսակ հաստատութիւն մը որ միեւնոյն ատեն գործէր երկու հրապարակներուն ալ վրայ։ Հետեւաբար այս դրամատունը այդ պէտքն է որ կը լրացնէ. որուն համար շնորհաւորութեան արժանի է Վարչական Խորհուրդին մրալան նախագահ Մ. Բէսմազօղլու։ Դեսպանին այս բանախօսութիւնը ծափահարութիւնով ողջունուեցաւ ուրկէ ետք ներկաները պատուասիրուեցան ճոխ շքասեղանով մը։

⁂ Աթէնքի Պանքան որուն Պոլսոյ մասնաճիւղը երէկ բացուեցաւ, հաստատուած է 12 տարիէ ի վեր և իր կեդրոնն է Աթէնք։ Դրամագլուխն է 24 միլիոն դրախմի (ֆրանք)։ Իր հաստատութենէն ի վեր տարուէ տարի բարգաւաճ ընթացք մը բոլորած է և այս տարի իսկ իր պահեստի դրամագլուխին վրայ աւելցուցած է մէկ միլիոն ֆրանք։ Աթէնքէն դուրս ունի նաեւ 11 մասնաճիւղեր։ Պոլսինը 12րդն է, իսկ Սելանիկի մէջ ալ պիտի բացուի մասնաճիւղ մը, քիչ ժամանակէն։

ՄԱՔՍԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ մէջ Թղթատարական գործառնութիւնները աւելցած ըլլալով, որոշուեցաւ պաշտօնեաներ աւելցնել։

ԺԱՆՏԱՐԻ ԵՒ ԱՐԴՈՒԶԱՐԴԻ առարկաներու ցուցահանդէս մը տեղի պիտի ունենայ առաջիկայ Նոյեմբերին Բարիզի մէջ, որուն պիտի մասնակցի նաեւ օսմ. կառավարութիւնը աղջըկանց արհեստանոց - վարժարաններու ձեռագործները ցուցադրելով։

ՄԵՂՐԻ արտադրութիւնը աւելցընելու համար որոշուեցաւ նոր դրութեամբ փեթակներ ղրկել գաւառները։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՍՆԱՆԿ.— Ծովային առեւտրական դատարանը սնանկ հռչակեց Պոլիս, Օտեան գարու ժամագործ և ոսկերիչ Եանի Հաճօրուլօն։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ. — Հանր. Պարտքի Վարչութեան նախկին մէկ պաշտօնեան Սուպհի պէյ աւջի օր Ճիհանկիրի իր տան մէջ անձնասպան եղաւ հետեւեալ պարագաներուն տակ։ Դիէնը կը ձգէ իր անկողինը և դուրս կ'ելնէ։ Կինը կ'արթննայ, զայն չտեսներ և կ'սկսի ձայն տալ. բայց ո և է պատասխան չառնալով, կ'իջնէ փնտռելու։ Սուպհի պէյ տան մէջ չկար։ Կինը յանկարծ կը կասկածի երբ հորին բերանը բաց կը տեսնէ. հորին մէջ փնտռտուք կատարել կուտայ, բայց ո և է արդիւնք ձեռք չբերուիր։ Առտուն մասնաւոր գործաւորներ կը բերուին, որոնք դուրս կը հանեն դիակը։ Անձնասպանութեան պատճառները յայտնի չեն։

ՀՐԴԵՀ.— Աւջի օր, Բերա, Պիլէզիկ փողոց, որմնադիր Գօսթիի տան ծխնելոյզը բռնկեցաւ, բայց հասած անմիջական օգնութեանց շնորհիւ կարելի եղաւ հրդեհին առաջքը առնել։ Տունը ապահովագրուած էր։ Հրդեհի միջոցին Զուլումճէն Գրիգորի և Սիմոնի աշխատութիւնները գնահատելի էին, որոնք թեթեւ այրուածներ ալ ունեցան։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Պարտականութիւն կը համարիմ հրապարակաւ խորին շնորհակալութիւններ յայտնել Գումգաբու ծանօթ մանկաբարձ Տօքթ. Ինճէեան էֆ.ի, որ իր ճարտարութեամբը կրցաւ կինս ազատել տաժանելի ծննդաբերութենէ մը, որ կրնար ծանր հետեւանքներ ունենալ։

ԼԵՒՈՆ ՍՎԱՃԵԱՆ

Կէտիք-Փաշա

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15/28 Մարտ 1905

Պատիւ ունիմ ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ, Պոլսոյ կողմը մեր յարգելի յաճախորդաց դիւրութեան համար Ընկերութեանս հրդեհի և ծովային գործառնութեանց մասնաճիւղ մը հաստատած և որուն Տնօրէնութիւնը յանձնած եմ

ՎԱՀԱՆ ԷՖ. ԵԿԱՒՈՖԻ

Պոլիս, Գաբրըճը օղլու խանը, թիւ 33.

Յիշեալ էֆէնտին լիազօր արտօնութիւն ունի յանուն ընկերութեան հրդեհի վտանգներու ու ծովային արկածներու դէմ բօլիս և էքբանս ստորագրելով, դիւրամատչելի պայմաններով ապահովագրութիւն ընդունելու։

Կը յուսամ թէ մեր սոյն մասնաճիւղը պիտի հաճիք պատուել ձեր վստահութեամբը։

Հաճեցէք ընդունիլ խորին յարգանքներս

«Պալքան» Ընկերութեան
Թուրքիոյ Տնօրէն

3—1 ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Տէրկ գիշեր ուշ ատեն Հեռագրական Գործակալութեանց կողմէ մեզ հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները. —

ԲԱՐԻԶ, 30 մարտ. — Բեթերսպուրկէն կը ծանուցանեն թէ, Ռուսիոյ կողմէ բացարձակապէս կը հերքուին հաշտութեան մասին տարածուած զրոյցները և Ֆրանսայի ու Ամերիկայի կողմէ իբր թէ առաջարկուած միջնորդութեան լուրը։

— Բեքինէն կը ծանուցանեն թէ Չինու կառավարութիւնը, Թշնամութեանց դադարումին միջնորդելու համար դիմումներ ըրած է եւրոպական տէրութիւններուն։

— Բեթերսպուրկէն կը հաղորդեն թէ Զարը և Պատերազմական Խորհուրդը որոշած են սաստկութեամբ շարունակել պատերազմը։ Ռուսական զէնքերուն պատիւը Ծ. Արեւելքի մէջ բարձր բռնելու և անոր ազդեցութիւնը պահելու համար, Ռուս կառավարութիւնը յարկ եղած զինուորները զէնքի տակ պիտի կոչէ և ամէն տեսակ զոհողութիւն պիտի ընէ։

— Բեթերսպուրկէն տեղեկութիւն կուտան թէ 100ին 5 տոկոսով 150 միլիոն րուպլիի ներքին փոխառութեան պայմանագրութիւնը ստորագրուած է։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԵՂԱՐԱՆԷ

17/30 Մարտ 1905

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ

Երէկ իրիկուան գոցուեցաւ	98.24
Ամենէն բարձր գինը	96.32
» վար գինը	96.23

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուան գոցուեցաւ ֆր.	132 37
Երէկուան բարձր գինը	132 87
» վար »	132 38

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի 28

Վայրի Հնդիկները

ՏԱԳՆԱՊԱԼԻՑ
ԵՒ ՏՌԱՄԱԹԻՔ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ
ԿՈՒՐԱՑՆԻՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՄԷՋ

ՀԵՂԻՆԱԿ
ՆԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՌ

ԷԼ ՏՕՐԱՏՕ

Մացառուտին քանի մը քայլ հեռաւորութեան վրայ, Հնդիկը անշարժ կեցաւ քանի մը վայրկեան, առանց նոյն իսկ չընչառութիւնը լսելի ընել տալու։ Ցետոյ մութին մէջ խորաթափանց ակնարկ մը պտտցնելով չորս դին, ինքզինքը ժողվեց, և աջ ձեռքը դանակ մը բռնելով խոյանալու պատրաստ վիճակի մէջ գտնուեցաւ։ Ցետոյ գլուխը թեթեւ մը վեր առաւ և կատարեալ նմանութեամբ կեղծեց պրազիլիական անտառներու զարհուրելի մէկ բնակչին՝ պօա բռնուած օձին սուլումը։ Հազիւ թէ այս սուլումը լսուած էր, մացառին ճիւղերը շարժեցան, և Կուայքուրու մը սարսափահար խոյացաւ դուրս։ Նոյն պահուն Տիօկօ յարձակեցաւ անոր վրայ և դանակովը զետին փռեց զայն, առանց նոյն իսկ ճիչ մը արձակել տալու։ Այս սպանութիւնը գործուած էր ակնթարթի մէջ։ Հազիւ քանի մը վայրկեաններ անցած էին, Կուայքուրուին իր անողոք թշնամիին առջեւ փռուած էր անկենդան։ Տօն Տիօկօ ամենայն պաղութեամբ խոտերուն սրբեց դանակը, մէջքը խոթեց, և իր զոհին վրայ ծռելով, բուական առեն ուշադրութեամբ դիտեց զայն։

— Օ՛ն, մրմռաց վերջապէս, դիպուածը նպաստեց ինծի։ Այս մարդուն զգեստը շատ աղէկ պիտի գայ գործիս։

Այս մենախօսութենէն ետքը, որով սպանութեան պատճառը կը բացատրուէր, Տիօկօ ուսերուն վրայ առաւ Կուայքուրուին մարմինը և անոր հետ պահուըտեցաւ մացառին մէջ որմէ դուրս ելնելու սահպած էր զայն այնքան ճարտարութեամբ։

Եթէ մեր այս պատմածէն եզրակացուի որ Տիօկօ վայրենի մէկն էր, մեծ սխալ մը կը գործուի։ Տօն Տիօկօ, իր անհատական կեանքին մէջ, ճանչցուած էր իբր բարի և մարդասէր անձ մը։ Բայց պարագաները, որոնց մէջ կը գտնուէր այս միջոցին, բացառիկ հանգամանք մը ունէին։ Ինքզինքը իրաւամբ կը նկատէր օրինաւոր պաշտպանութեան վիճակի մէջ։ Բացայայտ է որ եթէ առաջին անգամ Կուայքուրուն տեսած ըլլար զինք, առանց վարանելու պիտի դաշունէր, քանի որ այս նպատակին համար կեցած էր հոն։

Եւ յետոյ, ինչպէս Տիօկօ ալ ըսած էր Մորքիզին, մղուելիք պայքարը համակ նենգութիւն և թակարդ էր և վա՜յ անոր որ այդ թակարդին մէջ իյնար։ Ուստի Տիօկօ ո՛ և է խղճահարութիւն չէր զգար իր բրածին համար։ Ընդհակառակը շատ գոհ էր, քանի որ ձեռք անցուցած էր իր ուզած զգեստը, որով պիտի կրնար առանց նըշմարուելու սպրդիլ թշնամիին մէջ։ Վայրկեանները թանկագին էին։ Ուստի աճապարանքով մերկացուց իր զոհը։ Բարեբախտ զուգադիպութիւնով մը, երկու մարդիկն ալ միեւնոյն հասակը ունէին, որով զգեստի փոխանակութիւնը շատ դիւրին եղաւ։

Հնդիկները մասնաւոր սովորութիւն մը ունին ո՛չ միայն դէմքերնին փոխելու, այլ և, եթէ կարելի է այսպէս ըսել, մորթին մէջ մտնելու անոնց որոնց դիմագծերը փոխ առնել կ՚ուզեն։ Քանի մը վայրկենի մէջ Տիօկօ լմնցուց գործը։ Իր զգեստները խնամքով պահելէ ետք ծակի մը մէջ զոր այս նպատակով փորեց, Տիօկօ չըշխակոյքը տիրող խորին լռութենէն քաջալերուելով, նորէն ուսերուն վրայ առաւ դիակը, խոշոր քար մը կապեց վզին, և բանալով ճիւղերը մացառին, որուն արմատները ջուրին մէջ թաթխուած էին, մեղմիւ և առանց աղմուկի գետը նետեց դիակը։ Այս փափուկ գործողութիւնը աւարտելէ ետքը, Տիօկօ նորէն մտաւ մացառին մէջ գոհունակութեան ժպիտով մը, և համբերութեամբ սպասեց իր թաքստոցէն դուրս ելնելու համար։ Երկու ժամեր անցան այսպէս, անապատային խորհրդաւոր լռութեան մէջ։ Տիօկօ համբերութիւնը կը կորսնցնէր և արդէն միջոց մը կը փնտռէր միանալու համար Կուայքուրուներուն, որոնք հաւանաբար շատ հեռու էին երբ չոր տերեւներուն թեթեւ սօսափիւնը իր ուշադրութիւնը գրաւեց։ Մարդ մը կը մօտենար իրեն։ Այս մարդը թէեւ խոհեմութեամբ կը քալէր, բայց չէր գիտեր որ վտանգաւոր կացութեան մը մէջ էր որպէսզի աւելի մեծ նախզգուշութիւններ ձեռք առնէր։ Ո՞վ էր այս մարդը և ի՞նչ կ՚ուզէր։ Այս հարցումները զոր ինք իրեն կ՚ուղղէր Տիօկօ և որոնց անկարելի էր պատասխանել, մեծ կարեւորութիւն ունէին իրեն համար։ Աւելորդ մի՞նչ էր արդեօք թէ ուրիշ հետեւորդներ ունէր։ Ամէն պարագայի մէջ, Տօն Տիօկօ զգոյշ կեցաւ։ Գերագոյն վայրկեանը եկած էր նրբամտութեամբ կռուելու համար անոնց հետ զորս կ՚ուզէր խաբել։ Կոչում ըրաւ ո՛չ միայն իր արիութեան, այլ նաեւ պատրաստամտութեանը, վասնզի քաջ գիտէր որ այս առաջին ընդհարումէն կախում ունէր իր վըտանգալից արշաւանքին յաջողութիւնը։ Անծանօթ թափառողը երբ հազիւ քանի մը քայլ միայն հեռու գըտնուեցաւ այն մացառէն որուն մէջ կըռանիդէ զանգուածի մը պէս անշարժ ու լուռ կեցած էր Տիօկօ, կանգ առաւ յանկարծ։ Քանի մը վայրկեան խորին լռութիւն տիրեց, որու միջոցին Տիօկայի սրտին բաբախումները կը լսուէին գրեթէ։ Մութին պատճառաւ չէր կրնար տեսնել իր թշնամին, բայց կը գուշակէր անոր ներկայութիւնը և ներքնապէս մտահոգ էր անոր անշարժութեան և չարագուշակ լռութեանը վրայ։ Բնազդաբար կը զարհուրէր իրեն գործածածին պէս թակարդէ մը։ Գաղտնի նախզգացում մը կը ծանուցանէր իրեն թէ անհաւոր հակառակորդի մը դէմը կը գտնուէր զոր թերեւս չյաջողէր խաբել։ Ցանկարծ երկիցս բուի ճիչ մը բարձրացաւ օդին մէջ։ Նմանութիւնը այնքան ալ կատարեալ չըլլար, Հնդիկի մը ականջը չէր կրնար խաբուիլ։ Տիօկօ հասկցաւ որ այս ճիչը նշան մըն էր անծանօթ այցելուին կողմէ տրուած։ Բայց որո՞ւ կ՚ուղղուէր այս նշանը, իրե՞ն եթէ ոչ մօտերը պահուըտած Հնդիկներու։ Թերեւս Տիօկօ պէտք եղած նախզգուշութիւնները ըրած չէր։ Իր սպաննած մարդուն վզի շուանը կրնար քակուած ըլլալ և մարմինը ջուրին վրայ ելնելով, Կուայքուրուները կրնային տեսած ըլլալ և հիմա գալ և իրենց վրէժը լուծել։ Այս զանազան մտածումները փայլակի մը պէս անցան Տիօկոյի մըտքէն։ Սակայն պէտք էր պատասխանել։ Վարանումը կորստեան կը մատնէր զինք։ Ուստի դիպուածին ապաւինելով, գերագոյն ճիգ մը ըրաւ և ինք ալ երկիցս նմանցուց բուին ձայնը։ Ցետոյ անձկութեամբ սպասեց այս յուսահատ փորձին արդիւնքին, չհամարձակելով անոր յաջողութեանը հաւատալ։

(Շարունակելի)

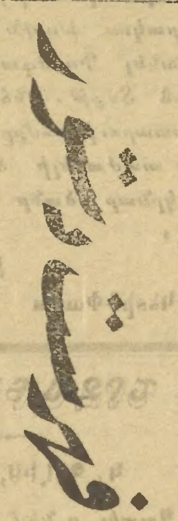

ՔԻՉՈՒԱՑԻ ՏԻՒՍԹՈՒՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ
(Ալբենեան կազմով)

Այս նոր հրատարակութիւնը՝ Օսմանեան պետութեան բոլոր օրինաց, կանոնաց, հրահանգաց, հրամանագրոց, անոնց վերաբերեալ բարեփոխութեանց ու յաւելուածոց համառօտ ու կոկիկ հաւաքածոն է, որով դիւրաւ կը գըտնուին ամէն փնտռուած օրէնքներն ու կանոնները Տիւսթուր, Զէյլի-Տիւսթուր, Լահիքայի Գավանինին վերնագիրներով հրատարակուած օսմանեան օրինագրոց մէջ։

Անուրանալի է այս նոր հրատարակութեան պէտքը՝ դատարանաց, ժողովոց, պաշտօնական շրջանակաց պետերուն, դատական ու վարչական պաշտօնէից, փաստաբանաց, իրաւագիտական վարժարանի ուսուցչաց և ուսանողաց համար։ Անտարակոյս օգտակար է նաեւ ամէն կարգի անձանց։

Հետեւաբար՝ ամենայն վստահութեամբ ու հաճութեամբ կը յանձնարարենք։

Թղթակազմին գինը՝ 5, կազմեալինը՝ $7^1/_2$ ղրշ. է։ Վաճառման կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս, Պապը Ալի Ճատտէ, Պէշիրեան Կարապետ էֆէնտիի տպարանը։ 1—10

10 ՓԱՐԱՅՈՎ

ՔԱՐԻԽՂԻ ՀՈՏԷՆ ԿԸ ՓՐԿՈՒԻՔ

Քարիւղի հակառողջական գարշահոտութենէն փրկուելու, նաեւ անոր աչքերու վնասակար լոյսը մեղմացնելով յայտ պայծառ լոյս մը վայելելու համար ձեր լամբարներուն մէջ 10 փարանոց ասուփ մը ծաբոնի փոշի դրէք։ Միակ կեդրոնատեղի Շահզատէ Պաշի Լէթաֆէթ խանի տակ Հասան էֆ.ի 188 թիւ մեծ նպարավաճառատունն է։ Կը գըտնուի նաեւ Մըսըր Չարշըի Պալըգ Բազարի կողմ, Հիւսէյին Հիւսնի էֆ.ի խանութը։ Ամէն կողմէ յանձնարարութիւնք կ՚ընդունուին, մեծաքանակ գընումներու մասնաւոր զեղչ։ Հասան էֆէնտիի մասնաւորապար Ազախու ծովէն բերել տուած ընտիր սեւ խաւեարը, ձաբոնի վարդ բէյը և Ատաբազարի թարմ կարագը ստամոքսը յորդորներուն ուշադրութեան կը յանձնէ։ Ապրանքի ճոխ մթերք, տեսակի ազնուութիւն և գիներու յայտ չափաւոր ըլլալը միակ փորձ մը բաւ է հաստատելու։ Գաւառներէ յանձնարարութիւնք կ՚ընդունուին և թղթակցութեանց կը պատասխանուի։ 1—10

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԺԱՄԱՑՈՅՑԻ, ԼԱՄԲԱՐԻ, ՎԱՌԱՐԱՆԻ, ՄԸՍԻ ՄԵՔԵՆԱՅԻ, ՇԻՇԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԶԱՆԱԶԱՆ ՎԱՃԱՌՈՑ, ԵՒՆ.

ՀԻՄՆԵԱԼ 1870 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ԱՐՏԱՇԷՍ Մ. ՍԱՔԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Տիրհաներլար, Ամերիկեան խան թիւ 21

Մեր հաւատարիմ ու մեր գործունէութեամբ յառաջ տարած երեսուն ինքնանիւ տարիոյ ազն վաճառատունը այսօր, ինչպէս ի Թուրքիա, նմանապէս և յԱմերիկա՝ իր ստացած պատուաբեր անուանը, բաղդն ունեցաւ Թուրքիոյ, Ռումանիոյ և Պուլկարիոյ համար՝ միակ ներկայացուցիչն ըլլալ Ամերիկեան ժամացոյցի հռչակաւոր առն՝

NEW ENGLAND WATCH C[ie]

որուն համբաւը տարածուած է արդէն բովանդակ Ամերիկայի և Եւրոպայի երկիրներուն մէջ։ Միեւնոյն վստահութիւնն ու պատիւը շահած ըլլալով նաեւ Ամերիկեան լամբարի և վառարանի են. ֆապրիգաներու առջեւ, մեծ յաջողութեամբ կրցած ենք նաեւ անոնց միակ ներկայացուցիչն ըլլալ Թուրքիոյ մէջ՝ կեդրոնատեղի ընտրած ըլլալով միայն ի Կ. Պոլիս։

Վաճառատանս մէջ ամէն ժամանակ պատրաստ կը գտնուին մեծ քանակութեամբ ոսկի, արծաթ և մետաղեայ ժամացոյցներ տրական և իգական սեռին յատուկ՝ խիստ ճաշակաւոր և վերջին նորաձեւութեամբ. ինչպէս նաեւ պիւռոյի և պատի ժամացոյցներ։

Կը գտնուին նաեւ Ամերիկեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ ու ամէն տեսակէ, շիշով և առանց շիշի (fanus) լամբարներ, մեծ սրահներու, սենեակներու և գրասենեակներու յատուկ, նաեւ պիւռոյի և պատի յատուկ։ Նոյնպէս նաեւ քարիւղի, փայտի և հանքածուխի վառարաններ՝ սրահներու և սենեակներու յատուկ են. են. են.։

Թէ՛ Տեղական և թէ՛ Գաւառներու յանձնարարութիւնք կ՚ընդունուին ու կը կատարուին փութով և ամենայն ճշտութեամբ։

Սոյն վաճառատունն հիմնուելէն մինչեւ ցայսօր ամենայն ուղղութեամբ շահուն ըլլալով, մեզ համար միմիայն նպատակակէտ ընտրած ենք «մեր շահը յաճախորդաց օգտին մէջ փնտռել»։

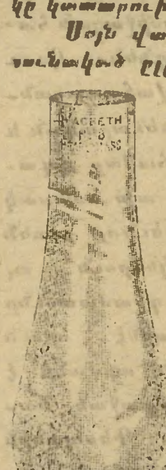

Եւ այսպէս երկար ժամանակամիջոցի մը մէջ, վերջապէս մեր ջանքերն առանց ի զուր վատնած ըլլալու՝ կարողացած ենք մեծ յաջողութեամբ Պատ. յաճախորդաց համակրանքը շահիլ։ Պարծանք է մեզ ըսել թէ հանրութիւնն ամենայն գոհունակութեամբ՝ առանց ո և է տեսակէտով խաբուած ըլլալու՝ օգտուած է սոյն Ամերիկեան վաճառատունէն։

Մեծ յոյս ունինք թէ սոյն վաճառատան մէջ գտնուած ամէն ապրանք, իր տեսակներուն մէջ ազնուութեամբ, գեղեցկութեամբ, ճաշակով ու արժէքով միանգամայն պիտի սիրուին ու փնտռուին բոլոր անոնցմէ՝ որոնք միանգամ նոյն իսկ տեսած են կամ լսած անոր տեսակն ու համբաւը։

Միակ այցելութիւն մը ինքնին կատարեալ փորձ մը պիտի ըլլայ պատ. յաճախորդաց համար, որոնք անտեսագիտօրէն պիտի զգան նոյն ապրանաց կարեւորութիւնն՝ եթէ բարեհաճին փնտռել Ամերիկեան այս վաճառատունն, որ միակ կեդրոնատեղին է Կ. Պոլսոյ մէջ զուտ Ամերիկեան վաճառաց։

Ամերիկեան լամբարի շիշերուն մէկ երկու տեսակին գիներն են, Նօ 8 շիշ 13 ղրշ. տուզինան. Նօ 14 շիշ՝ 18 ղրուշ տուզինան։ 50—30

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պիճ Պիր Զէնճիր դիմաց

Կատարեալ դարմանում ամէն տեսակ փտած ակռաներու, և նմանատեսակ կը զետեղէ արհեստական ակռաներ բնական գեղեցկութեամբ։

Ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իհսանիյէ, իր բնակարանը։ Եւ ամէն օր 5—11 դիմել Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պին-Պիր-Զէնճիրին դիմաց։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ 50—49

CHOCOLAT

ԱՆԶՈՒԳԱԿԱՆ
ՎԻԼԼԱՐԻ ՇՕՔՕԼԱՆ
ԱՆԱՐԱՏ ԿԱԹՈՎ, ԶՈՒՏ ՔԱՔԱՕՈՎ ԵՒ ԱՆԽԱՌՆ

Զուիցերիոյ (Զուիցերիա) քաղաքապետութենէն ընտրուած բժշկական մասնախումբի մը հսկողութեան ներքեւ պատրաստուած է։

Ամէն անոնք որ սոյն «Վիլլար» անուն գործարանին կաթով, նուշով, կոլինով, վանիլլայով և պուրէ շոքոլան տակաւին չեն կերած, պիտի չկրնան ըսել թէ կերած ենք լաւագոյնն ու համեղը։

ՈՉ ՄԷԿ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԿՐՆԱՅ ՀԱՒԱՍԱՐԻԼ
ՎԻԼԼԱՐԻ ՇՕՔՕԼԱՅԻՆ

Կը ծախուի ամէն տեղ, ի մասնաւորի կը գտնուի հետեւեալ տեղերը

Բերա, Տեպէ Պաշըլըեանի Բաթիսըրին, Տօղրուեօլ թիւ 290, Մ. Ժ. Բաստիի վաճառատունը, և Թրամվայ ճամբէի Պէքմար փողոցի անկիւնը Անուշաքաճառ Mosten, Ղալաթիա Մեհմէտ Ալի Բաշա խանի մէջ հանրածանօթ մաօլլեքիճի Հաճի Րէճէպ աղայի քով, կամուրջին վրայ, Վոսփորի շոգենաւներու կողմը, ծխավաճառ Արիսթիտի էֆէնտիի խանութը, Պոլիս Եէնի Ճամի Պեստգեաչի դեղօրէից վաճառատունը, Սիրքէճի Թրամվայ ճամբէի Բէօրքիւլի խանին անկիւնը մեծ նպարավաճառատունը, Գատըգիւղ Տեպէ Տրդատ Իրիգօրեանի (օդային կազի ընկերութեան դէմ) դեղօրէից վաճառատունը, և Խուզկունճուգ Իսկէլէ ճամբէի Մ. Սիլվեսթրօյին գեղարանը եւայլն։

Կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս Ֆնտգլեան խան
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆ Է
Mr. C. FROHLICH, Vitalis han, Galata
Constantinople

9—20

ԿԸՈՒԶԷ՞Ք ԳԻՏՆԱԼ.
ՏՐ. ՌԱՖԱՅԷԼԵԱՆ

փոխադրուած է Բերա (Թաքսիմի մօտ), Թալըմ-Պաշի թիւ 9։ Հոն կ՚ընդունի իր հիւանդները ամէն օր կէս օրէն վերջ։ 50—7

HUILE DE HOG

ՀՕԿԻ ՄՕՐԻԻ ՁԿԱՆ ԹԱՐՄ ԻՒՂ

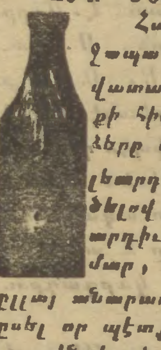

Հանրածանօթ են այն առողջապահիկ արդիւնքները զորս վատառողջ, անարիւն կամ կուրծքի հիւանդութիւն ունեցող անձերը կ՚ստանան թարմ մօրիի լեարդէն հանուած իւղը գործածելով։ Այսու հանդերձ, կարեւոր արդիւնքներ ձեռք ձգելու համար, անհրաժեշտ է որ այս իւղն ըլլայ անարատ և ընտիր։ Աւելորդ է ըսել որ պէտք է զգուշանալ կեղծ կամ ստորին իւղերէ, որոնք փոխանակ գոհացուցիչ արդիւնքներ տալու, առողջութիւնը խանգարելու միայն կը ծառայեն։ Հօկի իւղը ամէն երաշխաւորութիւն կ՚ընծայէ անարատութեան և ազդուութեան, որոնք անհրաժեշտ են հիւանդներուն։ Իր անժխտելի գերազանցութիւնը աւելի քան 50 տարիէ ի վեր ճանչցուած է ամբողջ աշխարհի բժիշկներուն կողմէ և վաւերացուած է բոլոր տրուեստահանդէսներէն։ Հօկի իւղը եռանկիւնաձեւ շիշերով միայն կը ծախուի։ Արտաքին պահարանին վրայ պահանջեցէք գործարանատէրերու միութեան երաշխաւորութեան դրոշմը։

EMULSION HOGG

ԷՄԻՒԼՋԻՕՆ ՀՕԿ

ԿՐԱՑԻՆ ԵՒ ԱՂԱՑԻՆ ԻՓՕՖՈՍՖԻԴՈՎ ԵՒ ԿԼԻՍԷՐԻՆՈՎ

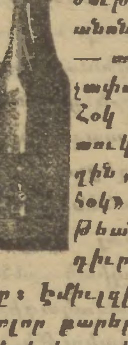

Մօրիւ ձկան իւղի գործածութիւնը դիւրացնելու համար անոնց որոնք զզուանք կ՚զգան, — այսինքն տղոց և մանաւանդ չափահասներուն համար — Մ. Հօկ օշարակը շինած է իրեն յատուկ մօրիւ ձկան անարատ իւղին, և կը ծախէ «Էմիւլզիօն հօկ» անունով։ Պատրաստութեան այս եղանակը շատ կը դիւրացնէ իւղին գործածութիւնը։ Էմիւլզիօն Հօկը, որ Հօկի իւղին բոլոր բարերար յատկութիւններն ունի, կիրի և սոդի իփօֆօսֆիթով և կլիսէրինով խառնուած է։ Իր բաղադրութեան մէջ գտնուած նիւթերուն գերազանցութիւնը ուրիշ ամէն իւղէ նախամեծար կընէ զայն։ Հօկի մօրիւ կան թարմ իւղն և Էմիւլզիօն Հօկը եռանկիւնաձեւ շիշերով կը ծախուին ամէն մեծ դեղարաններու և դեղի մթերանոցներու մէջ։ Արտաքին պահարանին վրայ պահանջել գործարանատէրերու միութեան երաշխաւորութեան դրոշմը։ Մեծաքանակ յանձնարարութիւններու համար դիմել Մ. Էա. Ծաննիի, ի Կ. Պոլիս։ 50—34

ԱՒԻԹԷՆ ՕԳՈՒՏ ՔԱՂԵԼ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԷՐՃԱՅԻ

ԱՊԱՌԻԿ ԵՒ ԿԱՆԽԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Գոհարեղէններու, ամէն տեսակ կահ կարասիներու եւ ամէնէն նորաձեւ հագուստներու, եւ այլն

Պատիւ ունինք ծանուցանել պատուարժան հասարակութեան թէ՝ մեր վաճառատանց ապրանքներուն տեսակները աւելի ճոխացնելու ու մեր յարգելի յաճախորդաց աւելի գոհացում տալու նպատակաւ, ակերշութեան վերաբերեալ ամէն տեսակ ապրանքներէ զատ կիներու և այրերու համար՝ և մեծ ու փոքր ամէն տարիքի յատուկ զգեստեղէններու, ճերմակեղէններու և (Թօհաֆիէ) ու միանգամայն ամէն տեսակ առօրեակարգ կարասիներու (ձեղունի լամբաներ, աթիւէններ և այլն) ճոխ մթերանոց մը հաստատած ենք, խիստ դիւրամատչելի գիներով և կանխիկ ու ապառիկ պայմաններով։

Արդ՝ կը խնդրուի մեր համակրելի յաճախորդներէն, որ բարեհաճին դիմել վերոյիշեալ վաճառատունները, ուրկէ անտարակոյս անհուն գոհունակութեամբ պիտի մեկնին։

ՎՃԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

1. Ապառիկ գնողներու համար հարիւրին 20 կանխիկ և մնացեալ գումարին հարիւրին 5 շաբաթական վճարմամբ։
2. Կանխիկ գնողներու համար հարիւրին 5 զեղչ։
3. Կանխիկ ծախուած ապրանքներէն միմիայն ադամանդեայ գոհարեղէնները երբ գործածուած բայց անվնաս մնացած ըլլան՝ հարիւրին 10 զեղչով, իսկ ապառիկ ծախուած և անվնաս մնացած միմիայն ադամանդեայ գոհարեղէններէ ալ հարիւրին 15 զեղչով ետ կ՚առնուին։

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ՉԿԱՅ

Տ. Գ. Շաբաթական վճարմանց համար հաւաքիչներ ընդմիշտ պատրաստ են։
Մեծ Շուկայ, Ոսկերչաց Փողոց թիւ 13, Կ. Պոլիս 11-50

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՆԱՆՈՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

VICTORIA DE BERLIN

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԳՈՒՄԱՐ ՄԻՆՉԵՒ 1903
1,325,000,000 ՖՐԱՆՔ

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1903
510,000,000 ՖՐԱՆՔ

ՀԻՄՆԵԱԼ 26 ՍԵՊՏ. 1853Ի ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Ցամաքային Եւրոպիոյ ամէնէն զօր Ընկերութիւնն է

Անոր պայմաններ զորս Թուրքիոյ մէջ գործող ընկերութեանց և ոչ մին կրնայ կատարել։ Զոր օրինակ, 30 տարեկան անձ մը 25 տարուան ժամանակով խառն (Mixte) ապահովագրութեան մը համար առաջին երեք տարիները պարտի վճարել 424 ֆր., երրորդ տարիէն 10 % էն սկսելով մինչ 66 % կը զեղչուի վերջին տարին, որով ընդհ. վճարածը կ՚ըլլայ 6255 ֆր. և առաջին օրէն արդէն իրեն տրուած 10000 ֆր.ի Ապահովագրական պայմանագրով կ՚ստանայ ճիշդ 10000 ֆր.ը, որով զուտ շահ ստացած կ՚ըլլայ 3745 ֆրանք։ Բոլորովին անվճար ժողովրդական հիւգ մըն ալ ունի շաբաթական վճարումներով և առանց բժշկական քննութեան։

Ամսական ԹԱՐԻՖԱՆԵՐ զուակաց Ապագայի Ապահովագրութեանց

ԱՐԿԱԾՈՅ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈԳԵՆԱՒԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ, ԹՈՒՆԵԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ եւն. արկածներու դէմ, աշխարհիս ամէն կողմը և ամբողջ կեանքի տեւողութեան ժամանակ, օրինակի համար շաբաթական փոքր վճարումով մը, այսինքն ՄԷԿ ՖՐԱՆՔՈՎ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (որ կ՚ընէ 52 ֆրանք) ապահովել ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ՚ըլլայ 10,000 ֆր. մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային։

Տեսուչ՝
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Մ. ՓԷՇԻՄԵԱՆ

Ընկերութեանս դրամատունն է՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ ի Պոլիս.— ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ, ԳԵՐՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

ՄԻՀՐԱՆ ՍԻՆԷՄ - ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ
Պոլիս Գալաթիա Ժահ թիւ 45 եւ 46

19—50